

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัครโรจน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๔/๒๕๔๘

วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังเสรีธรรม

ด้วยนายทะเบียนพรรคการเมืองมีคำร้อง ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังเสรีธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากพรรคพลังเสรีธรรม ซึ่งได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ไม่ได้ดำเนินการให้มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา โดยไม่ได้ดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคให้ครบจำนวนภาคภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด คือ ภายในวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นวันที่ครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคพลังเสรีธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕

๑. สรุปข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องของผู้ร้องสรุปความได้ ดังนี้
พรรคพลังเสรีธรรมซึ่งได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนจัดตั้งพรรคตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ซึ่งพรรคมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๕ ของกฎหมายดังกล่าว คือ ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาค ตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรค

ปรากฏข้อเท็จจริงว่า พรรคพลังเสรีธรรมได้ดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรค ดังนี้

เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๖ พรรคพลังเสรีธรรมได้มีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ ๕๓ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลคำบ่อ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร โดยมีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๕ คน

เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ พรรคพลังเสรีธรรมได้มีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๔๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยมี คณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๕ คน

เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๗ พรรคพลังเสรีธรรมได้มีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ ๗๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลเต่างอย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร โดยมี คณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๑๐ คน

เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๗ พรรคพลังเสรีธรรมได้มีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ ๘๘/๕๕ ซอยอินทามระ ๑ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยมีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๕ คน

อย่างไรก็ตาม นายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นว่า ในการจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสี่ดังกล่าว พรรคพลังเสรีธรรมมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับของพรรคพลังเสรีธรรม พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๔ (การสมัครเป็นสมาชิกพรรคพลังเสรีธรรมจะต้องทำตามแบบพิมพ์ของพรรค เสนอต่อ เลขาธิการพรรคหรือประธานสาขาพรรค มีการรับรองจากเลขาธิการพรรคและเลขาธิการพรรค ต้องดำเนินการให้คณะกรรมการบริหารพรรครับรองสมาชิกพรรคดังกล่าวด้วย) และข้อ ๕๖ (การจัดตั้งสาขาพรรคต้องมีสมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งรวมสมาชิกสาขาอย่างน้อยสาขาละสิบห้าคนขึ้นไป และต้องขอจัดตั้งสาขาต่อสำนักงานใหญ่เพื่อให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาอนุมัติ) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคพลังเสรีธรรมทั้งสี่สาขาดังกล่าวและ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบทะเบียนรับส่งหนังสือของสำนักงานแล้วไม่ปรากฏ รายงานการรับสมาชิกพรรคพลังเสรีธรรมตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ดังนั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงเห็นว่า เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิก ตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา แต่พรรคพลังเสรีธรรมซึ่งได้รับการจดทะเบียนจัดตั้ง เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ มิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๒๕ คือ ไม่มีสาขาพรรคครบถ้วน ภายในวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นวันที่ครบกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรค จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคพลังเสรีธรรมได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง คือ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังเสรีธรรม

๒. การดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีมติให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗ พร้อมทั้งได้แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ และส่งสำเนาคำร้องไปยังหัวหน้าพรรคพลังเสรีธรรมเพื่อให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับแจ้ง

ปรากฏว่าหัวหน้าพรรคหรือผู้แทนพรรคพลังเสรีธรรมไม่ยอมรับหนังสือดังกล่าวถึงสองครั้ง และครั้งนั้นสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจึงได้ส่งหนังสือทางไปรษณีย์ตอบรับอีกครั้งเป็นครั้งที่สาม เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๗ และแจ้งให้ศาลรัฐธรรมนูญทราบ นอกจากนั้นศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่ง เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๗ ให้ปิดประกาศ ฯ หนังสือให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ที่ทำการศาลรัฐธรรมนูญเป็นเวลา ๑๕ วัน และให้ส่งหนังสือดังกล่าวทางไปรษณีย์ตอบรับให้ผู้ถูกร้องอีกครั้ง

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้รับไปรษณีย์ตอบรับหนังสือเพื่อยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญจากผู้แทน ชื่อ สุภาพร จำสุข ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๗ ภายหลังจากปิดประกาศหนังสือดังกล่าวแล้ว

๓. ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยและคำวินิจฉัย

พิเคราะห์จากคำร้องของผู้ถูกร้องแล้ว มีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า มีเหตุที่จะยุบพรรคพลังเสรีธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เพราะไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่

พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า

“ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขา พรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า

“พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้นำศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่ง ยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ข้อบังคับพรรคพลังเสรีธรรม พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๑๔ การสมัครเป็นสมาชิกพรรคพลังเสรีธรรม ให้ผู้สมัครยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ ของพรรคต่อเลขาธิการพรรคหรือต่อประธานสาขาพรรคแล้วเสนอให้เลขาธิการพรรคพิจารณาผู้สมัคร สมาชิกพรรคจะเป็นสมาชิกโดยสมบูรณ์นับจากวันที่เลขาธิการพรรคลงลายมือชื่อรับรองเข้าเป็น สมาชิกพรรคในใบสมัครแล้วให้เลขาธิการรวบรวมใบสมัครเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค

ในการประชุมคราวถัดไปที่มีการบรรจุวาระเรื่องการรับสมาชิกเพื่อรับรอง ถ้าผู้สมัครผู้ใดคณะกรรมการบริหารเสียงข้างมากที่เข้าประชุมไม่รับรองเข้าเป็นสมาชิกพรรคให้ถือว่าสมาชิกพรรคพลังเสรีธรรมผู้นั้นขาดจากสมาชิกภาพตามข้อ ๑๗ นับจากวันที่คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติ

ข้อ ๕๖ การจัดตั้งสาขาให้มีได้ไม่เกินเขตเลือกตั้งละหนึ่งสาขา ดังนี้

(๑) ให้สมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขารวบรวมสมาชิกพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคนขึ้นไปโดยจัดทำทะเบียนสมาชิกไว้

(๒) ให้ผู้แทนสมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาในท้องที่หรือในเขตเลือกตั้งนั้น ๆ ยื่นแสดงความจำนงเพื่อขอจัดตั้งสาขาต่อสำนักงานใหญ่พรรคเพื่อให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาอนุมัติโดยจัดส่งบัญชีรายชื่อตาม (๑) ไปด้วย

พิเคราะห์จากพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่ปรากฏพบว่า การแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคพลังเสรีธรรมไม่เป็นไปตามข้อบังคับของพรรคพลังเสรีธรรม ข้อ ๑๔ และข้อ ๕๖ ดังนี้

การจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ในจังหวัดสกลนคร ในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ นั้นสมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคจำนวน ๑๖ คน ซึ่งทุกคนยังมิได้รับอนุมัติให้เป็นสมาชิกพรรคพลังเสรีธรรมตามข้อบังคับพรรคพลังเสรีธรรม พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๔ เนื่องจากเลขานุการพรรคพลังเสรีธรรมได้อนุมัติให้บุคคลเหล่านั้นเป็นสมาชิกพรรคเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๖ และนายพิง ไชยทองดา ซึ่งเป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือถึงหัวหน้าพรรคพลังเสรีธรรมเพื่อแสดงความจำนงขอจัดตั้งสาขาพรรคก็ได้ให้ถ้อยคำว่าคุณเป็นสมาชิกพรรคกิจสังคมไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคพลังเสรีธรรมการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ จึงไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคฯ ข้อ ๕๖

การแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๒ ในเขตเลือกตั้งที่ ๘ จังหวัดเชียงราย ในหนังสือลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ นั้นผู้ที่ปรากฏรายชื่อเป็นสมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคทั้ง ๓๘ รายที่ลงลายมือชื่อขอจัดตั้งสาขาพรรคฯ ยังไม่เป็นสมาชิกพรรคพลังเสรีธรรมตามข้อบังคับพรรคฯ ข้อ ๑๔ เนื่องจากเลขานุการพรรคลงลายมือชื่อรับรองการเข้าเป็นสมาชิกพรรคภายหลังวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ จึงมีจำนวนสมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคน้อยกว่า ๑๕ คน ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคฯ ข้อ ๕๖

การแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๓ ในเขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดสกลนคร ในหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ซึ่งมีลายมือชื่อสมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรค ๒๔ รายนั้นผู้ที่ปรากฏรายชื่อเป็นสมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคจำนวน ๑๘ ราย ยังไม่เป็นสมาชิกพรรคพลังเสรีธรรมตามข้อบังคับพรรคข้อ ๑๔ เนื่องจากเลขธิการพรรคลงลายมือชื่อรับรองการเข้าเป็นสมาชิกพรรคภายหลังวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ จึงมีจำนวนสมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคน้อยกว่า ๑๕ คนซึ่งไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรค ฯ ข้อ ๕๖

การแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๔ ในหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ นั้นผู้ที่ปรากฏรายชื่อเป็นสมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคจำนวน ๑๕ ราย ซึ่งทุกคนยังไม่เป็นสมาชิกพรรคพลังเสรีธรรมตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๔ เนื่องจากเลขธิการพรรคลงลายมือชื่อรับรองการเข้าเป็นสมาชิกพรรคภายหลังวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ จึงมีจำนวนสมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคน้อยกว่า ๑๕ คน ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรค ฯ ข้อ ๕๖

นอกจากนั้นพรรคพลังเสรีธรรมก็ได้มีการโต้แย้งว่าการที่จำนวนรายชื่อบุคคลที่เข้าร่วมจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสี่สาขายังไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคในขณะที่ยื่นคำขอจัดตั้งสาขาพรรคซึ่งไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคพลังเสรีธรรม พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๔ และข้อ ๕๖ เพราะเหตุใด ไม่ว่าจะในชั้นการสอบสวนของนายทะเบียนพรรคการเมืองและในชั้นพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งที่ศาลรัฐธรรมนูญก็ได้ติดต่อให้หัวหน้าพรรคพลังเสรีธรรมได้มีโอกาสแก้ไขข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพรรคการเมืองแล้ว จึงเท่ากับทางพรรคพลังเสรีธรรมยอมรับตามที่นายทะเบียนกล่าวหา

ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงที่ปรากฏได้ความว่า พรรคพลังเสรีธรรมไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๕ ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองจริง กล่าวคือไม่ดำเนินการให้มีสาขาพรรคที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา เนื่องจากพรรคพลังเสรีธรรมได้ดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคสี่สาขา คือ จังหวัดสกลนคร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒ สาขา จังหวัดเชียงรายในภาคเหนือ ๑ สาขา และกรุงเทพมหานครในภาคกลาง ๑ สาขา จึงไม่มีการจัดตั้งสาขาในภาคใต้ นอกจากนั้นการจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสี่สาขายังดำเนินการไม่ถูกต้องอีกด้วย เนื่องจากผู้ดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสี่สาขานั้นยังมีได้เป็นสมาชิกของพรรคฯ ในขณะที่จัดตั้ง ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองก็ไม่ได้รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคเหล่านั้น

แต่อย่างไร จึงเท่ากับไม่มีการจัดตั้งสาขาพรรคเลยตามข้อบังคับพรรคพลังเสรีธรรม ข้อ ๑๔ และ ข้อ ๕๖ จึงเป็นการที่พรรคพลังเสรีธรรมมิได้ดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองให้มีจำนวนครบตามจำนวนภาคที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด ภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการตั้งพรรคพลังเสรีธรรมอันเป็นเหตุให้ยุบพรรคพลังเสรีธรรมได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจสั่งยุบพรรคพลังเสรีธรรมได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๖๕ วรรคสองตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังเสรีธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ